

Edward van de Vendel
& Anoush Elman

Misjka

Met tekeningen van Annet Schaap

Amsterdam · Antwerpen
Em. Querido's Uitgeverij

2022

Dat vind ik

HET WAS DE eerste avond in ons eigen huis. Mijn drie grote broers zaten door elkaar heen te praten en ik bekeek het etensbord op de tafel voor me, ik bekeek het grote raam en de muren.

Soms ben ik een beetje langzaam, denk ik, want nu pas drong het echt tot me door: we mochten blijven. We hoefden niet terug naar ons land.

We hadden eindelijk een keuken die alleen voor ons was, we hadden eigen slaapkamers, een eigen douche, een eigen wc, en zelfs een tuin.

Maar ontbrak er niet iets?

Ik zette mijn vork rechtop, klemde mijn vuist

eromheen, wachtte tot het even stil werd en zei toen:
'Bij een huis hoort een huisdier. Dat vind ik.'

Iedereen keek me aan. Mijn broers begonnen tegelijkertijd te grinniken. 'Echt weer iets voor Roya,' zeiden ze. 'En dan moeten wij er zeker voor zorgen?'

'Hm,' zei papa. Hij veegde even over zijn snor.

'Het is eigenlijk wel een mooi idee,' zei mama. 'Aan wat voor dier denk je?'

'Een slang,' bromde Bashir, mijn oudste grote broer.

'Een egeltje,' zei Hamayun, mijn middelste grote broer.

'Een komodovaraan!' riep Navid, mijn jongste grote broer.

Maar *ik* had het bedacht, en dus mocht ik beslissen.

Ik zei: 'Iets kleins om te aaien.'

Ik zei: 'Wit.'

Ik zei: 'Een konijn.'

Misjka

DE DIERENWINKEL WAS te klein voor al mijn broers. Ze pasten maar net in het gangetje tussen de muizen en het zaagsel.

Bashir riep: ‘Slangen, zijn er slangen?’ en Navid tikte op het glas van de vissen, ook al hing er een bordje met ‘niet tikken’. Het meisje achter de kassa werd er zenuwachtig van.

Maar toen begon Hamayun te praten. Het winkelmeisje keek hem aan en weg waren haar rimpels.

Zo gaat dat altijd bij Hamayun en zijn zachte stem. Als er iets opgelost moet worden, dan zegt papa: ‘Laat Hamayun onze mond maar zijn.’

Hamayun legde uit waarvoor we kwamen en het winkelmeisje zei: ‘Natuurlijk hebben we konijnen. Hierachter. Kom maar verder. Voorzichtig. Eén voor één. Eh... ja.’

We schuifelden allemaal achter haar aan, een smalle ruimte in waar het naar warme vachtjes rook. Het meisje zei: ‘Hier hebben we diverse konij–’

Maar ik keek en wees en riep:

‘DIE!’

Het was een dwergkonijntje. Toen we binnenkwamen was hij overeind gekomen.

Hij keek op alsof hij ‘hé’ dacht. En ik dacht ook ‘hé’. Maar meteen erachteraan dacht ik ‘JAAAA’, omdat het dwergkonijntje ook ‘JAAAA’ dacht. Ik zag het en ik hoorde het in mijn hoofd.

En wat ik ook in mijn hoofd hoorde was zijn naam.

We namen hem en ik mocht hem vasthouden,

Hamayun betaalde, en toen we buiten stonden zei ik tegen mijn broers:

‘Misjka.’

‘Heet hij zo?’ vroegen ze.

‘Ja,’ zei ik.

En zij zeiden: ‘O.’

Aandacht

TOEN IK MISJKA onze woonkamer liet zien, kwam iedereen om ons heen staan. Niet alleen mijn broers, maar papa ook, en mama, en nog een verre tante die toevallig op bezoek was met haar dochter, en de vriendin van Bashir. Ze aaiden Misjka, die een beetje bibberend in mijn armen tegen mijn buik aan lag.

‘Hij moet elke dag vers water,’ zei ik, want dat had het meisje van de dierenwinkel gezegd.

‘Hij is zo klein!’ zei mama. ‘Wordt hij nog groter?’

‘En elke dag vers hooi,’ zei ik, ‘om op te knagen. Anders worden zijn tanden te lang.’

‘Het is een dwergkonijn,’ zei Bashir. ‘Dus dit is het. Hier moeten we het mee doen.’

‘En hij eet natuurlijk ook sla en groenten en gras,’ zei ik.

‘Oewie oewie,’ zei papa tegen Misjka, misschien dacht hij dat dat dwergkonijnentaal was.

‘We moeten twee keer per week zijn hok verschoonen,’ zei ik.

‘Kan hij ook trucjes?’ vroeg de verre tante.

Ik zei: ‘Als hij een schoon kontje heeft, dan is hij gezond.’

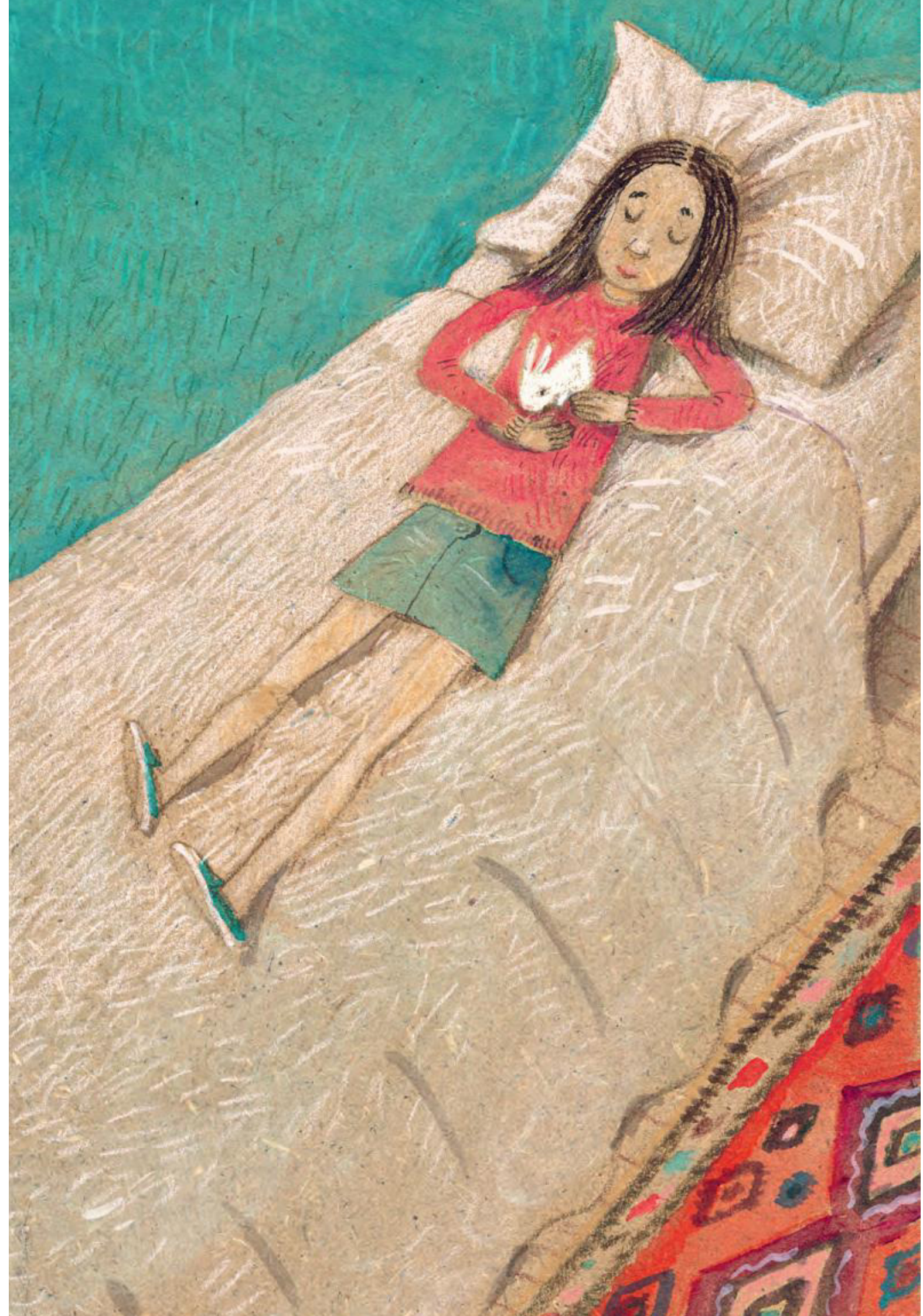
‘Getver,’ zei het verre nichtje.

‘Met harde en droge drolletjes,’ zei ik.

‘Oewie,’ zei nu ook mama tegen Misjka.

‘Oké!’ riep ik. ‘Hij houdt van aandacht. Maar nu wordt hij zenuwachtig en ik wil hem even voor mij alleen.’

Ik liep naar de gang en stapte toen met twee treden tegelijk de trap op, om Misjka voor de allereerste keer mijn allereerste eigen slaapkamer te laten zien.

Een huis met rozen

IK LAG OP mijn bed en Misjka lag op mijn buik. Ik had de deur goed dichtgedaan, want nu moest Misjka mij leren kennen.

‘Hoi,’ zei ik tegen hem.

‘Ik ben Roya en ik ben negen. Ik ben geboren in Afghanistan. We hadden een huis in de hoofdstad, met rozen in de tuin en duiven op het dak, maar ik weet er niet zoveel meer van.

Toen ik drie was zijn we op reis gegaan. Papa had meisjes lesgegeven, en dat mocht niet. Hij had ook vrije gedachten, en die mochten ook niet. Ik weet niet precies wat vrije gedachten zijn, maar volgens

mij denkt mama hetzelfde als papa, dus mama had ook vrije gedachten – en dat was dus gevaarlijk, want dat wil de regering daar niet.

We konden niet in Afghanistan blijven, want dan zouden ze papa in de gevangenis gooien, en Bashir misschien ook, en daarna Hamayun en Navid, als ze wat ouder waren. En toen gingen we op weg naar een ander land. Met het vliegtuig, met de trein, met een busje, maar vooral: lopend. Want het moest in het geheim.

Zomaar naar een ander land vertrekken is verboden, wist je dat?

We werden dus gesmokkeld. Door mensensmokkelaars. Daarom heette onze reis ook geen reis, maar vlucht. We waren vluchtelingen.

Van de vlucht weet ik bijna helemaal niks, ik was een peuter toen, maar dit weet ik wel: we zijn nu geen vluchtelingen meer. Want toen de héél lange geheime reis voorbij was, kwamen we in Nederland aan.

Eerst hebben we vijf jaar in een azc gewoond, een asielzoekerscentrum. Daar moet je naartoe als ze nog niet zeker weten of je hier mag blijven. We vroegen steeds weer aan de rechter of we Nederlanders mochten worden, en dan duurde het een jaar voor de rechter antwoord gaf, en steeds zei hij: nee.

Dus dan vroegen we het nog een keer, want we konden echt niet terug naar Afghanistan. Het is daar nog steeds hartstikke gevaarlijk! Weer zei de rechter nee, en na een tijdje moesten we zelfs het azc uit, want we mochten écht niet blijven, maar we konden niet terug, dus we bleven wél, we gingen stiekem in een flatje wonen, en daarna mochten we toch weer naar een ander azc – het is te veel om te vertellen, maar weet je, Misjka:

dat is allemaal voorbij.

We kregen eindelijk papieren waarop stond dat we in Nederland mogen blijven.

Dus vanaf nu woon jij hier – omdat wij hier wonen.

En je gaat nooit meer weg – want wij gaan nooit meer weg.

En je bent echt een schattig sneeuwbalbolletje, en...

Auw! Dat is geen wortel, dat is mijn vinger!’

De koning en de bedienden

IN HET BEGIN beet Misjka af en toe. Eerst dacht ik dat het zijn manier was om ‘hoi!’ te zeggen, of ‘mooi verhaal, Roya!’ Maar hij deed het soms ook als ik niks had verteld. Toen dacht ik: hij bijt als hij een wortel wil. Maar Misjka bleek het enige dwergkonijn op aarde dat niet van wortels houdt. Echt, na een week zat Misjka ons naast een afgedankt worteltje aan te kijken met een blik die zei: mag dit geruild worden voor sla?

Uiteindelijk vond Hamayun de reden dat hij steeds naar onze vingers hapte: ‘Hij vindt het niet fijn als

je hem bij zijn bek probeert te aaien. Kijk, dit vindt hij veel fijner.' En toen gaf Hamayun ons allemaal aai-les.

Het moest op Misjka's voorhoofd, en dan helemaal langs de bovenkant van zijn kop. 'Je kunt de oortjes zachtjes omhoogtrekken, dat vindt hij fijn, en dan masseer je er helemaal omheen, kijk, zó.'

Ik zei: 'Wist ik allang.'

'Ik ook,' zei Navid.

'Hammy de konijnenfluisteraar,' zei Bashir, en hij gaf Hamayun een duw.

Papa en mama zeiden allebei alleen maar: 'Oewie oewie,' en ze gingen naast Misjka liggen, gewoon naast de bank, op het tapijt in de kamer, om Misjka's lievelingsaaien te oefenen.

Want Misjka wilde liever niet opgetild worden. Hij vond het fijn als hij vrij rond mocht hippen en als wij dan bij hem kwamen liggen.

En dus lagen we opeens heel vaak op de grond,

als platte bedienden in stervorm om koning Misjka
heen.

Maar ook als de rest tv-keek of over moeilijke
dingen zat te praten, vond je altijd wel iemand lang-
uit op de vloer.

Meestal Hamayun.

Bijna altijd ikzelf.